

Wil Merkies – De eerste sportverslaggeefster van Nederland

“Meisje, dat lukt je nooit”

Auteur: [Linda van der Ziel](#)

28 juni 2022

[Historische vrouwen](#)/[Sportgeschiedenis](#)

Wil Merkies aan het woord tijdens een WOUW-bijeenkomst in 2003 - Foto: Collectie IAV-Atria - Fotografie Mieke Schlaman

Wil Merkies wist al op jonge leeftijd een plek te bemachtigen op de sportredactie van de *Volkskrant*. Een positie die nog nooit eerder was bekleed door een vrouw. Na haar ontslag bleef ze veel schrijven, onder andere voor feministische bladen. Hoe verliep het leven van deze journaliste die het liefst haar eigen weg uitstippelde?

Willy Jansen, beter bekend als Wil Merkies, werd op 28 maart 1931 geboren in Amsterdam. Ze was de oudste thuis. Haar vader was directeur van een postkantoor. Wil's moeder had een diploma behaald, maar mocht tot haar spijt als getrouwde vrouw niet meer werken. Dit

maakte haar ongelukkig. Wil zag dat met verschrikking aan en nam zich voor om in haar eigen leven zo economisch onafhankelijk mogelijk te blijven. En daar begon ze al vroeg mee.

Voetbalverslagen

Van jongs af aan had Wil een passie voor [sport](#). Op straat voetbalde ze vaak met jongens en ging ze geregeld met haar vader naar de wedstrijden van Ajax. Het bleef niet alleen bij een balletje trappen, want ze ging er ook over schrijven:

“Als vijftienjarige schreef ik sportverslagen voor De Cetem, een sportblad dat elke zondagavond verscheen en voor tien cent werd verkocht. Zo verdiende ik mijn eerste geld.”
Geheugen van Oost, 2015

Ze deed op jonge leeftijd al ervaring op met het werk van een sportjournalist. Naast de Amsterdamse sportkrant schreef Wil ook voetbalverslagen voor het dagblad *De Typhoon*. Ze bleek te beschikken over een vlotte pen.

‘Meisje, dat lukt je nooit’

De ambities van Wil reikten veel verder dan deze twee lokale bladen, want ze wilde dolgraag voor de Volkskrant werken. Ze was ervan overtuigd dat die krant de beste sportredactie had. Na de middelbare meisjesschool ging ze er dan ook meteen solliciteren. Met haar ervaring verwachtte ze met open armen ontvangen te worden. Het tegendeel bleek waar. De chef van de personeelszaken wreef haar het volgende in:

“Meisje, dat lukt je nooit. Op de redactie werken geen vrouwen. Op de abonnementsafdeling is wel een vacature.” Geheugen van Oost, 2015

Volkskrant-standje in 1952 (CC0 -Wim Consenheim / Anefo – wiki). Met teleurstelling nam Wil de baan aan. Haar droom liet ze echter niet varen. Ze was nu binnen en van daaruit zou ze wel een weg vinden naar de sportredactie. Daar geloofde ze in. En het zou haar ook nog lukken.

De eerste vrouw op een sportredactie

Wil zag haar kans schoon toen er onder de journalisten een voetbaltoernooi plaatsvond. Voor het personeelsblad van de krant versloeg ze enkele wedstrijden. Deze verslagen werden opgemerkt door sportredacteur Jan de Vries en voor Wil het wist stond hij bij haar aan de balie met de mededeling dat ze direct kon beginnen.

Zo werd Wil in 1949 de eerste vrouwelijke sportjournaliste in Nederland. Dat was een bijzonder moment, zo herinnerde ze zich later:

“Dat de Volkskrant mij in 1949 als 17-jarige beginnend sport-journaliste binnenhaalde, was in die tijd heel progressief. Geen ander dagblad had het toen nog aangedurfd een vrouw op de sportredactie te zetten.” [Voor zover plaats aan de perstafel](#), 1986

Met haar intrede in de sportjournalistiek maakte ze duidelijk dat er ook meisjes waren die verstand hadden van [voetbal](#). En hoewel het voor haar mannelijke collega's wel wennen was dat een vrouw op de redactie rondliep, bleven ze altijd even vriendelijk tegen haar. Zo vertelde ze in een interview:

“Ik viel natuurlijk op als jong meisje op de perstribune bij Ajax tussen al die kerels. Ze waren heel hoffelijk, wilden me allemaal helpen. Tot dat ze doorhadden dat ik de regels snapte. (...) In de pauze gingen we met z’n allen naar de kantine en dronken de kerels jonge jenever. Eentje riep: ‘En voor die kleine: [ranja met een rietje](#)’. Het was echt goed bedoeld. Natuurlijk heb ik de ranja opgedronken.” - NVR Inforeeks, 2010

‘Van onze verslaggeefster’ naar ‘verslaggever’

Een van de eerste voetbalverslagen van Wils hand verscheen op 19 september 1949. De kop luidde: *‘Lauw spelend S.V.V. klopt Volewijckers’*. Wil beschreef hoe de tamelijk saaie wedstrijd tussen de voetbalclubs uit Amsterdam en Schiedam uitliep op winst voor de Schiedamse S.V.V. Pas aan het einde kon men van “spannend voetbal” spreken. Dit kwam doordat de Amsterdamse club Volewijck scoorde en hiermee kans maakte om gelijk te eindigen. “Alleen lieten de Schiedammers het niet zo ver komen en zo eindigde de wedstrijd met 2-3”.

Naast voetbalverslagen schreef ze ook over andere sporten zoals ijshockey. In het begin zette ze onder haar kopij ‘Van onze verslaggeefster’, maar dit veranderde al snel. Het bleek dat de lezers moeite hadden met het feit dat een vrouw sportverslagen schreef. De journaliste vertelde hier later het volgende over:

“Na een paar maanden werd ik bij hoofdredacteur Joep Lückert ontboden. Hij deelde me mee, dat abonnees hadden geschreven ‘het niet passend te vinden voor een katholieke krant om een vrouw naar voetbalwedstrijden te sturen. Het leek hem beter ‘van onze verslaggeefster’ te vervangen door ‘van onze verslaggever’.” *Voor zover plaats aan de perstafel, 1986*. Deel van een voetbalverslag dat Merkies voor de Volkskrant schreef, 19-9-1949 (Delpher) Wil stemde schoorvoetend toe. Ze moest wel, omdat ze anders haar baan zou kwijtraken. Tot aan 1954 zou Wil sportverslaggeefster blijven bij de Volkskrant.

Getrouwde journalisten niet welkom

Tot ver in de jaren vijftig van de twintigste eeuw kende Nederland nog een arbeidsverbod voor gehuwde vrouwen. Dat gold ook voor Wil die verliefd was geworden op een jongen op de krant. Toen de hoofdredacteur dat opmerkte, riep hij haar op het matje en sprak haar de volgende woorden toe:

“Ik heb gehoord, dat je met die jongen van de dictafoon omgaat. Als je iets wilt bereiken in dit vak kun je beter met die omgang stoppen. Een getrouwde journalist wil ik niet op mijn redactie hebben. Een huwelijk is het einde van je carrière en daarvoor wil ik je waarschuwen.” - Voor zover plaats aan de perstafel, 1986

Eilander Gedichten – Boek van Wil Merkies

Maar ditmaal luisterde Wil niet en bleef met hem omgaan. Toen haar vriend op een dag ruzie kreeg met de hoofdredacteur, diende ze meteen haar ontslag in. Want, zo herinnerde ze zich later, als ze dat niet zelf had gedaan dan zou ze vast zijn ontslagen, aangezien ze ook van plan waren om te trouwen. Op haar drieëntwintigste gaf ze het jawoord aan Wim Merkies. Ze kregen samen vier kinderen.

Freelancejournalist en schrijfster

Wil Merkies bleef ook na haar ontslag bij de Volkskrant journalistiek werk doen. Ze ging aan de slag bij uitgeverij Perscombinatie en schreef voor *De Groene Amsterdammer*. Als freelancer maakte ze verder regelmatig artikelen voor het *Nieuw Utrechts Dagblad* en *Het Parool*.

Toen ze later in de Oost-Amsterdamse buurt Wittenberg ging wonen, portretteerde ze daar veel bekende en minder bekende mensen voor de buurtkrant *Dwars*. Ook organiseerde ze schrijfworkshops en debatten in het buurtcentrum in Oost. Verder publiceerde Merkies diverse boeken zoals *Eten met de pen* en *10 Jaar geschreven*. Ze stelde de gedichtenbundel [Eilander gedichten](#) samen met gedichten van (on)bekende inwoners over de Oostelijke Eilanden, de plek waar ze woonden of opgroeiden.

Kiezen voor vrouwen

Eind jaren zestig kwam in Nederland de vrouwenbeweging op gang. Wil raakte daar op verschillende manieren bij betrokken. Allereerst schreef ze artikelen voor het feministische blad *Opzij* en ging ze aan de slag bij de feministische uitgeverij *De Bonte Was*. Daarnaast werd ze actief bij de Utrechtse Dolle Mina's en zat ze in de organisatie van het Utrechtse vrouwenhuis.

Dolle Mina's in Utrecht, 1972 (CC0 – Rob Mieremet / Anefo – wiki)

Rond die tijd raakte ze ook plotseling verliefd op een vrouw. Zo herinnerde Wil zich:

“Op een dag werd ik naar Londen gestuurd om boeken te gaan zoeken voor de pas opgerichte vrouwenbibliotheek. En in Londen werd ik verliefd op een vrouw, een Amerikaanse filmmaakster. Ik was voor het eerst in mijn leven helemaal van de kaart. Ik heb het aan een paar vrouwen uit het vrouwenhuis verteld en ben in het FORT-groep (Feministische Oefening in Radicale Therapie, red.) gegaan. (...) Ik wilde daar boven tafel krijgen dat ik helemaal niet lesbisch was. In de periode dat ik daar mee bezig was, kreeg ik een relatie met een vrouw uit het circuit en binnen een week wist half Utrecht het. Thuis was het een hel, tot het moment waarop Wim apart ging wonen.” - Ma'dam, 1993

Door deze relatie hield haar huwelijk met Wim niet lang stand. In 1978 besloten ze te gaan scheiden. Daarna heeft Wil nog meerdere relaties met vrouwen gehad.

Wijze Oude Wijven

In de jaren negentig jaar raakte Wil betrokken bij de stichting Wouw-Amsterdam. WOUW staat voor *Wijze OUde Wijven*. De stichting vond haar oorsprong in een Rotterdams initiatief dat landelijk werd opgepikt in verschillende steden. Wat was begonnen als een praatgroep voor vrouwen boven de vijftig jaar groeide in de loop der jaren uit tot honderdvijftig leden. Het doel van de bijeenkomsten was om meer invloed van en aandacht te krijgen voor de inspraak van oudere vrouwen.

De journaliste in Wil kwam ook bij WOUW tot uiting. Ze werd al snel eindredacteur van de driemaandelijks nieuwsberichten van de stichting en werkte mee aan brochures. De medewerksters van de stichting omschreven haar als volgt:

“Wil deed altijd mee als er in Amsterdam geprotesteerd moest worden, als er oudere vrouwen ontslagen werden, voorzieningen werden afgeschaft of vrouwen het land werden uitgezet. Ze leefde ook mee met de mensen om haar heen, met het lief en leed van de Wouw-vrouwen zelf. En bovendien was zij degene, die als er een bulletin of een themapublicatie uitkwam, er in het vrouwenhuis een feestelijke middag van maakte.” (...) Altijd belangstellend, altijd strijdbaar en altijd met het hart op de goede plek.” - WOUW, 2018

Tot het einde van haar leven bleef Wil actief bij Wouw.

In februari 2018 overleed Wil Merkies, op 86-jarige leeftijd. Door haar werk als eerste vrouwelijke sportjournaliste en haar inzet in haar eigen buurt en bij de vrouwenbewegingen liet ze een indrukwekkend leven achter zich.

~ [Linda van der Ziel](#)

Vierde en afsluitende deel van een serie over vrouwelijke journalisten in Nederland. Eerder gepubliceerd: [Henriëtte van der Mey](#), [Wim Hora Adema](#) en [Jeanne Roos](#).

Lees ook: [Henriëtte van der Mey \(1850-1945\) – De eerste vrouwelijke dagbladjournalist](#)

[Bronnen](#)

Onder andere:

- Geschiedenis van WOUW-Amsterdam. (z.d.). WOUW 50+. Geraadpleegd in mei 2022, van <http://wouw-amsterdam.nl/organisatie/archief/?fbclid=IwAR3cLKgn2bvNADL3oVipYWx6-B1obuckGvRRBm4ZJI4xDRBiAEgUCdxT2E>

– Boerlage, S. (2018, 14 februari). Uitgesproken tekst toespraak [Herdenking]. Afscheid Wil Merkies, Amsterdam, Nederland. Geraadpleegd in mei 2022, van <http://wouw-amsterdam.nl/uploads/images/Wil-toespraak-Saar4-17febr18.pdf>

– Atria. (2018, 21 februari). In Memoriam: Wil Merkies. Geraadpleegd in mei 2022, van <https://atria.nl/nieuws-publicaties/overig/vrouwen-in-sport/in-memoriam-wil-merkies/>

– Van Zalinge, E. (z.d.). Wil Merkies: Het [feminisme](#) gaf mij vrijheid. Geraadpleegd in mei 2022, van <https://ihlia.nl/verhalen/roze-levensverhalen/collectie-levensverhalen/het-feminisme-gaf-mij-vrijheid/>